

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової роботи
/Студеняк І.П./
_____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ
З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ**

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи з методикою викладання» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки».

Розробники: Товканець Оксана Сергіївна доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 1 від «28» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

 /проф. Козубовська І.В./
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Товканець О.С., 2019 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2019 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	1	1
	Лекції:	
	28	10
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: модульне контрольне оцінювання	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: екзамен	Самостійна робота:	
	72	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасний розвиток освіти вимагає нових підходів до вищої школи, завдяки яким можливе розв'язання освітніх і економічних проблем, спонукають до багатоваріантності моделей закладів освіти; пріоритетності професійної підготовки, розвитку педагогічних навичок; справедливості у взаємодії глобальної економіки і ринку праці; міжнародного і соціального партнерства.

«Концепція розвитку педагогічної освіти», «Національної стратегія розвитку освіти в Україні» спрямовують на підвищення якості і конкурентоспроможності освіти, вирішення стратегічних завдань, що стоять перед національною системою освіти в нових економічних і соціокультурних умовах, інтеграцію її в європейський і світовий освітній простір.

Метою вивчення навчальної дисципліни **«Педагогіка та психологія вищої школи з методикою викладання»** є підготовка аспіранта (здобувача освіти) до майбутньої професійно-педагогічної діяльності у вищих навчальних закладах різного рівня акредитації, до взаємодії з людьми у різноманітних установах, що має характер управлінської, організаторської, навчально-виховної діяльності фахівця.

Основні теоретичні положення, ідеї курсу розглядаються через призму психологічних механізмів, закономірностей природного розвитку аспіранта, його пізнавальної діяльності, становлення особистісних рис, що є умовою творчого пошуку викладачем шляхів, методів, впливу на особистість у процесі взаємодії з нею. Головні положення опираються на знання здобувача освіти філософії як методичної бази, психології як теоретичної основи та ін.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК-2. Обґрунтування актуальності проблем та моделювання задач. Здатність визначати відповідні задачі та окреслювати їх таким чином, щоб просувати та трансформувати наукові знання та розуміння.

ЗК-5. Саморозвиток і самовдосконалення. Набуття теоретичних та практичних способів діяльності, скеровуючи зусилля і об'єднуючи результати різних досліджень та аналізів, представляючи остаточний результат до визначеного кінцевого терміну.

ЗК-6. Автономність і відповідальність. Ініціювання, розробка та реалізація інноваційних комплексних проектів шляхом співпраці в регіональному та міжнародному середовищі; відповідальність під час наукової та/або професійної діяльності за результати прийняття рішень.

СК-2. Психологічна готовність до: наукової діяльності, розвиток наукового мислення; здатність володіти знаннями про закономірності філогенезу та онтогенезу людини на різних вікових етапах, про розвиток психічних процесів людини; емоційної саморегуляції, розвитку вольових якостей, самоорганізації та самоактуалізації; самоаналізу результатів наукової діяльності; виявлення креативних здібностей для самостійного вирішення дослідницьких завдань; дотримання етичних принципів роботи в системі «людина-людина»; виявлення емпатії, поваги до індивідуальних особливостей інших людей.

СК-5. Здатність до диференціації педагогічної діяльності відповідно до специфіки професійних категорій; застосування педагогічних технологій у неперервній педагогічній освіті; впровадження інноваційних процесів у професійну освіту; розробки науково-методичного супроводу професійної підготовки.

СК-6. Здатність до вивчення та модернізації існуючих вихованих систем та технологій, розуміння механізмів становлення особистості у процесі виховання і самовиховання; до аналізу соціокультурного середовища, проблем виховання особистості на різних вікових етапах; здійснювати ціннісно-смысловий підхід до виховання дітей і молоді.

СК-8. Здатність готувати, планувати, організовувати власну науково-педагогічну діяльність, враховуючи регіональний контекст; розуміти гносеологічні основи освітньої діяльності; адекватно застосовувати наукові методи для виконання завдань власного дослідження; використовувати існуючі, модифікувати та створювати власні методи, технології для виконання завдань

дослідження, перевіряти їх ефективність; впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології для реалізації наукового задуму дослідження.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Освітні, педагогічні науки», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здійснює аналіз наукових публікацій в межах дослідження та в інших галузях.	ПРН 1
Критично і обґрунтовано використовує знання в науковій сфері, що підтверджено публікаціями.	ПРН 2
Розробляє та презентує групі кваліфікованих дослідників детальний і обґрунтований план дослідження для вирішення важливих завдань.	ПРН 3
Самостійно знаходить, систематизує та узагальнює матеріали з проблематики досліджень.	ПРН 11
Володіє сучасними формами, методами, технологіями навчання і виховання у вищій школі; вміннями організації навчально-пізнавальної і дослідницької діяльності студентів; планування і проведення лекції, практично-семінарського заняття; навичками організації спілкування зі студентами у навчальний і позанавчальний час із врахуванням специфіки полікультурного регіону. Забезпечує освітню діяльність на засадах полі культурності. Використовує ІКТ для виявлення ставлення студентів до різних аспектів навчально-виховного процесу.	ПРН 12
Володіє технологіями змішаного навчання для ефективної реалізації його складових: очне навчання навчання (face-to-face) – традиційна форма аудиторних занять викладач-студент; самостійне навчання (self-study learning) – самостійна робота студентів, пошук інформації в мережі; онлайн навчання (online collaborative learning) – робота студентів і викладача в режимі онлайн.	ПРН 13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи з методикою викладання»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Визначає сутність, своєрідність навчально-виховного процесу у вищій школі	ПРН 1
Обґрунтовує тенденції, особливості розвитку системи вищої освіти в Україні та зарубіжних країнах	ПРН 2
Проектує критерії відбору, принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі; сучасні інтерактивні методи навчання студентів;	ПРН 3
Моделює форми організації навчання студентів; норми, критерії оцінювання знань, умінь студентів, повідомлення їм інформації та отримання від них зворотнього зв'язку	ПРН 4
Здійснює постановку навчальної мети, відбору, структурування змісту лекцій, практично-семінарських занять	ПРН 5
Розробляє і складає навчальні програми з курсу	ПРН 6
Застосовує методи, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів	ПРН 7
Планує структуру, зміст, процес організації лекції, практично-семінарського заняття	ПРН 8
Застосовує методи, прийоми організації виховного впливу на студентів	ПРН 9
Розв'язує педагогічні конфлікти у різноманітних ситуаціях	ПРН 10

Застосовує методи науково-педагогічного дослідження у роботі зі студентами	ПРН 11
Аналізує різноманітні педагогічні ситуації	ПРН 12

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Спостереження за навчальною роботою студентів, усне опитування, бесіда, виступи, доповіді, рецензування, повідомлення, коментування текстів, читання схем, графіків, поточне тестування; експрес-контроль.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усний контроль у вигляді індивідуального опитування, аналітичне есе, письмовий контроль, тестування, виконання практичних завдань, реферативна доповідь.
 Форма модульного контролю: письмовий контроль у вигляді модульних контрольних робіт,
 Форма підсумкового семестрового контролю: іспит

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
10	5	5	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	50	100
20	10	20		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) Заняття		20	3	10
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	10	1	10
Презентація			1	20
Реферат	1	10	1	10
Есе	1	10	1	
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	4	100	8	100

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Критерій оцінювання з дисципліни

У наведеній нижче таблиці вказано критерії, за якими визначається рівень навчальних досягнень здобувача освіти та відповідні відсотки за виконану роботу. Слід вважати, що знання, уміння та навички аспіранта відповідають певному рівню навчальних досягнень, якщо вони відповідають критерію, вказаному для цього рівня, та критеріям для всіх попередніх рівнів.

Рівні навчальних досягнень	Відсотки	Критерії оцінювання навчальних досягнень
F	0-35%	Здобувач освіти: дає неправильні відповіді на всі запитання передбачені програмовим матеріалом, у наведенні прикладів і не може їх виправити, не знайомий з основною літературою; не розуміє сутності основних категорій; не дає правильної відповіді на додатково поставлені запитання
FX	35-59%	Здобувач освіти: розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них; має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок
E	60-63 %	Здобувач освіти: пояснює основні поняття навчального матеріалу; може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу; вміє за зразком виконати основне навчальне завдання
D	64-73%	Здобувач освіти: вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; може пояснити основні методи контролю навчальних досягнень, що використовуються та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; вміє виконувати навчальні завдання передбачені програмою
C	74-81 %	Здобувач освіти: добре володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання

В	82-89 %	Здобувач освіти: вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища; вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань, судження його логічні і достатньо обґрунтовані; має сформовані навички використання методів навчання і виховання
А	90-100%	Здобувач освіти: має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі навчальної діяльності; вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; вміє самостійно знаходити джерела різноманітних відомостей і використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; вміє виконувати завдання, не передбачені в навчальній програмі; має стійкі навички використання методів контролю навчальних досягнень вільно опановує та використовує сучасні методи навчання і виховання, а також інформаційно-комунікаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування професійно орієнтованих завдань

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ

Тема 1. Поняття про педагогіку та психологію вищої школи та методику викладання.

Предмет, об'єкт, завдання педагогіки та психології вищої школи та методики викладання.

Особливості вищої освіти, організації навчально-виховного процесу у вищій школі. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти. Предмет педагогіки вищої школи, методологічні аспекти організації вищої освіти. (особистісно-відчужений, традиційний і соціал-конструктивістський, особистісно-центрований підхід), загальнонаукові підходи (діяльнісний, комунікативний, суб'єктний, інтерактивний). Мета і завдання діяльності викладача у вищій школі. Реформування української вищої школи. Зарубіжна вища школа. Новаторські педагогічні ідеї та творчі знахідки на сучасному етапі.

Тема 2. Особливості розвитку студента як суб'єкта соціального життя.

Поняття про вік як форму розвитку особистості, індивідуалізація як ступінь розвитку суб'єктивності людини юнацького віку. Психологічні особливості розвитку студента: криза юності, вступ в епоху самостійного життя, своєрідність молодості. Соціальний, моральний та інтелектуальний розвиток студентів. Особливості адаптації студентів до навчально-виховного процесу у вищій школі, педагогічна взаємодія з ними, врахування культурологічної, особистісно-індивідуальної своєрідності студентів.

Основи формування педагогічної системи ВНЗ: стандарти, характеристики, категорії, прогнозування, моделі.

Структура процесу навчання, його об'єктивний і суб'єктивний сенс. Процес оволодіння новими знаннями у вищій школі. Розвиток наукових понять й умінь, навичок студентів, корекція їхнього помилкового, неправильного розуміння та утворення понять. Формування у них позитивної мотивації навчання. Принципи організації навчального процесу у вищій школі.

Тема 3. Роль і місце науково-педагогічного працівника в розвитку суспільства, його функції.

Складові майстерності педагогічної діяльності викладача вищої школи у порівнянні із діяльністю вчителя середньої школи. Авторитарні і демократичні характеристики особистості

педагога вищого навчального закладу. Особливості вербальної та невербальної поведінки, культура мовлення, педагогічний такт викладача.

Тема 4. Виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою. Сутність процесу виховання студентської молоді, його специфіка, компоненти. Концепції виховної роботи з урахуванням особливостей і традицій навчального закладу.

Виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою: – виховання студентської молоді; – психологія педагогічної комунікативної взаємодії викладача зі студентами; – бар'єри в педагогічній взаємодії, спілкуванні та навчально-педагогічній діяльності, психологічний аналіз конфліктів у педагогічній взаємодії, шляхи їх запобігання та вирішення.

Психолого–педагогічні проблеми впливу на розвиток студентів (опосередкованість впливу, ціннісні орієнтації студентів, установки та поведінка студентів, їхній взаємозв'язок, особливості їхньої зміни, міжособистісні стосунки студентів, їхні взаємини з викладачем). Мета, зміст, умови виховання студентської молоді як організації опосередкованого педагогічного впливу на студентів через «виховне» середовище, взаємодію викладачів і студентів. Особливості виховання студентів у процесі навчання і в позанавчальний час. Методи та прийоми переконання студентів (роз'яснення, пряме і опосередковане переконання, порада, натяк, прохання, апеляція до позитивних і негативних емоцій, тактика, прогнозування відповідних наслідків, врахування реактивного опору, прийом контрасту). Особливості та умови організації діяльності студентів. Бесіда, диспут, діалог для формування ціннісних орієнтацій студентів. Тренінги для формування соціальних рис, умінь студентів. Особливості взаємодії зі студентами із врахуванням своєрідності їхньої поведінки, потреб й інтересів.

Тема 5. Сутність та особливості навчального процесу у вищій школі. Болонський процес і освіта в Україні.

Тенденції розвитку міжнародного освітнього простору, принципи, глобалізації, неперервне навчання, формальна і неформальна освіта. Національні системи розвитку освіти. Роль класичних університетів та продукування сучасних наукових знань та новітніх інформаційних технологій. Транснаціональні освітні корпорації.

Болонська угода. Реформування вищої освіти України в контексті Болонського процесу. Освітньо-кваліфікаційні рівні (бакалавр, магістр). Заклад вищої освіти (державні, приватні, конфесійні, спортивні). Аспірантура, докторантура.

Тема 6. Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи

Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи: – психологічна характеристика науково–педагогічної діяльності та особистості викладача вищої школи, аналіз його компетентності та майстерності; – характеристика педагогічних здібностей, особливості діяльності викладача при різних стилях взаємодії, типологія викладачів; – педагогічна етика, вимоги студентів до викладача, шляхи формування педагогічної майстерності і підвищення рівня професіоналізму викладача вищої школи.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Тема 1. Методи та форми організації навчання у вищій школі

Поняття про форми організації навчання у вищій школі. Особливості організації лекції, її зміст і структура. Стиль лекції та особливості поведінки, емоційно-вольового впливу викладача та студентів. Поведінка здобувачів освіти, конспектування лекції. Застосування сучасних методів наочних засобів навчання під час лекції. Особливості, типи організації практичних, семінарських занять. Застосування інтерактивних методів навчання для організації особистісної взаємодії викладача і студентів як рівноправних партнерів. Самостійна, науково–дослідницька робота студентів, різноманітні її форми (творчі завдання, проекти, курсові і дипломні роботи). Керівництво викладача у процесі організації самостійної роботи студента.

Тема 2. Методи контролю знань у вищій школі

Методи науково-педагогічного дослідження навчально-виховного процесу, діяльності викладача й студентів. Системи оцінювання, організації зворотного зв'язку у навчальному процесі, види, принципи, форми (колоквиуми, заліки, іспити) та методи (тестування, анкетування, усне і письмове опитування, написання творів-есе).

Тема 3. Освітній менеджмент у вищому навчальному закладі.

Основні поняття управління вищим навчальним закладом та принципів менеджменту. Організація освітнього процесу у вищій школі. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти. Стратегічні завдання системи управління вищим навчальним закладом. Впровадження системи управління якістю у вищому навчальному закладі. Проблеми демократизації системи управління вищим навчальним закладом в контексті євроінтеграції та шляхи їх вирішення.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
МОДУЛЬ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ						
Тема 1. Поняття про педагогіку та психологію вищої школи та методику викладання. Предмет, об’єкт, завдання педагогіки та психології вищої школи.	12	4	2			6
Тема 2. Особливості розвитку студента як суб’єкта соціального життя.	12	2	2			8
Тема 3. Роль і місце науково–педагогічного працівника в розвитку суспільства, його функції.	12	2	2			8
Тема 4. Виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою. Сутність процесу виховання студентської молоді, його специфіка, компоненти. Концепції виховної роботи з урахуванням особливостей і традицій закладу освіти.	12	2	2			8
Тема 5. Сутність та особливості навчального процесу у вищій школі. Болонський процес і освіта в Україні.	10	2	2			6
Тема 6. Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи.	14	4	2			8
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	104	18	12			40
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ						
Тема 7. Методи та форми організації навчання у вищій школі	16	4	4			8
Тема 8. Методи контролю знань у вищій школі	12	2	2			8
Тема 9. Освітній менеджмент у вищому навчальному закладі.	20	2	2			16

Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	30	10	8			32
Разом за семестр	120	28	20			72

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
МОДУЛЬ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ						
Тема 1. Поняття про педагогіку та психологію вищої школи та методику викладання. Предмет, об’єкт, завдання педагогіки та психології вищої школи.	10	2				8
Тема 2. Особливості розвитку студента як суб’єкта соціального життя.	10	2				8
Тема 3. Роль і місце науково–педагогічного працівника в розвитку суспільства, його функції.	20					20
Тема 4. Виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою. Сутність процесу виховання студентської молоді, його специфіка, компоненти. Концепції виховної роботи з урахуванням особливостей і традицій навчального закладу.	10	2				8
Тема 5. Сутність та особливості навчального процесу у вищій школі. Болонський процес і освіта в Україні.	10					10
Тема 6. Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи.	20					20
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	80	6				74
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ						
Тема 7. Методи та форми організації навчання у вищій школі	10		2			8
Тема 8. Методи контролю знань у вищій школі	10	2				8
Тема 9. Освітній менеджмент у вищому навчальному закладі.	20	2	2			16
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль		4	4			32
Разом за семестр	120	10	4			106

5.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Поняття про педагогіку та психологію вищої школи та методику викладання. Предмет, об'єкт, завдання педагогіки та психології вищої школи.	4	
2	Тема 2. Особливості розвитку студента як суб'єкта соціального життя.	2	2
3	Тема 3. Роль і місце науково–педагогічного працівника в розвитку суспільства, його функції.	2	
4	Тема 4. Виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою. Сутність процесу виховання студентської молоді, його специфіка, компоненти. Концепції виховної роботи з урахуванням особливостей і традицій навчального закладу.	2	
5	Тема 5. Сутність та особливості навчального процесу у вищій школі. Болонський процес і освіта в Україні.	4	
6	Тема 6. Методи та форми організації навчання у вищій школі	4	2
7	Тема 7. Сутність та особливості навчального процесу у вищій школі	2	
Разом		20	4

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Стан і перспективи розвитку вищої школи на зламі XX і XXI ст.	10	20
2	Зміст реформ вищої освіти в Україні у світовому освітньому контексті.	10	20
3	Закон України «Про вищу освіту».	10	20
4	Сучасні тенденції розвитку вищої освіти.	10	8
5	Ступеневість вищої освіти. Концепція ступеневої освіти	10	10
6	Особливості вищої освіти, організації навчально-виховного процесу у вищій школі.	12	8
7	Варіативне, творче застосування стратегій та технологій навчання із врахуванням особливостей навчальної ситуації, специфіки навчальної дисципліни.	10	20
Разом		72	106

5.5. Індивідуальні завдання

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні та науково-дослідні завдання. Індивідуальне науково-дослідне завдання є провідним під час самостійної роботи, оскільки є моделлю професійно-орієнтованої діяльності.

1. Обґрунтуйте у контексті Вашого дослідження як розкривається проблема форми і методи організації освітньої діяльності.
2. Порівняльно-педагогічне дослідження. Обґрунтуйте особливості дослідження проблеми (за вибором аспіранта) в європейських країнах.
3. Завдання виховання у вищому навчальному закладі.
4. Основні напрями виховання студентів у процесі навчання та в позанавчальній діяльності.
5. Поняття про дидактику вищої школи. Основні категорії дидактики.
6. Закономірності та принципи процесу навчання у ЗВО.
7. Зміст освіти як проблема дидактики вищої школи.
8. Методи навчання та форми організації навчального процесу у вищій школі.
9. Сутність і взаємозв'язок понять «освітні технології», «педагогічні технології» та «навчальні технології».
10. Класифікація педагогічних технологій.
11. Технологія проблемного та групового навчання.
12. Характеристика технології дистанційного навчання.
13. Обґрунтуйте, в чому проявляється професіоналізм викладача вищої школи.
14. Розкрийте сутність поняття «професіограма викладача вищої школи».

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: Дошка, ноутбук, мультимедійний проектор

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Excel; система електронного навчання Moodle; електронна пошта (<http://gmail.com> і ін.) на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ тощо.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Булгакова Н.Б. Методика викладання у вищій школі : [навч. посібник] / Н.Б. Булгакова, В.О. Рахманов. – К. : НАУ, 2012. – 204 с
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури / С.С. Вітвицька. – К.: Центр учбової літератури, 2005.– 389 с.
3. Зайченко І.В. *Педагогіка: підручник* / І. В. Зайченко. – 3-тє видання, перероблене та доповнене – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 608 с.
4. Закон України «Про освіту» (2017)/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [zakon. rada. gov](http://zakon.rada.gov)
5. Закон України «Про вищу освіту» (2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [zakon. rada. gov](http://zakon.rada.gov)
6. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник /В. В Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с.
7. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 23 червня 2013 року № 344/2013 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show>
8. сталого розвитку 2016 – 2030 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholitia>

9. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова, І.О. Бартенєва, І.М. Богданова. 3-є вид., переробл., доповн. К.: Знання, 2007. 495 с. 8. Педагогіка вищої школи: підручник / В.П. Андрущенко, І.Д. Бех, І.С. Волощук, О.В. Глузман, Н.В. Гузій, Н.М. Дем'яненко, Н.О. Дівінська, М.Б. Євтух, С.А. Калашнікова, О.А. Комар; Ін-т вищ. освіти АПН України. К.: Пед. думка, 2009. 256 с.

Методичне забезпечення:

1. Методичні рекомендації до вивчення курсу «Педагогіка та психологія вищої школи з методикою викладання». Для аспірантів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Укладач: Товканець О.С. Ужгород; УжНУ, 2020.
2. Козубовська І.В., Розлуцька Г.М. Психологія і педагогіка вищої школи: управлінські аспекти (навчально-методичний посібник). Ужгород: УжНУ, 2018. 56 с.
3. Староста В.І., Товканець Г.В. Методологія та методи науково-педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник. Мукачево: МДУ, 2015. 64 с.
<http://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/8724>

Додаткова:

1. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: навч. посіб. / С.С. Вітвицька. – К.: Центр навчальної л-ри, 2005. – 398 с.
2. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання: Навчальний посібник. – Дрогобич: Коло, 2003.
3. Вишневський О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. / О.І. Вишневський. – Вид. 3-є, доопрац. і допов. – К.: Знання, 2008. – 568
4. Волкова Н.П. *Педагогіка*: [посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Волкова Н.П. – К.: Академія, 2001. – 576 с
5. Гончаренко С.У. *Український педагогічний словник* / С.У. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 375с.
6. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / А. І. Кузьмінський– К.: Знання, 2005. – 486 с.
7. Курлянд З.Н. *Педагогіка вищої школи* : Навч. посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Знання, 2005. – 399 с.
8. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: Навчальний посібник/ Н.Є.Мойсеюк. – К.: КДНК, 2001. – 608 с.
9. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / В. Л. Ортинський ; М-во освіти і науки України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
10. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібн. /Л. В. Барановська. – К.: НАУ, 2015. – 240 с.
11. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Філ-студія, 2006. – 320 с.
12. Сисоєва С. С. Психологія та педагогіка: Підручник для традиційної та дистанційної форм навчання / С. С. Сисоєва, Т. Б. Поясок – К.: Міленіум, 2005. – 420 с.
13. Теслюк В.М. Основи педагогічної майстерності. : навчальний посібник / Теслюк В.М., Лузан П.Г., Шовкун Л.М. – К.: ДАККіМ, 2010. – 244 с.
14. Годфруа Ж. Что такое психология. Т. 1– М.: «Мир», 2004. – 496 с.
15. Немов Р.С. Психология: В 3-х томах— М.: Владос, 2000. -Т.1.- 687 с.
16. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с.
17. Цокур О.Я. Педагогіка вищої школи: навчально-метод. посібник. Випуск 1. Основи наукового педагогічного дослідження / За ред. Панькова А.І. – Одеса, 2002. – 424 с.
18. К.М. Гуревич. введение в психодиагностику. М.: Академия, 1998. – 190 с
19. Самнигин С.Н. Психология и педагогика высшей школы. Ростов-на-Дону: Феникс, 1998. -544с.
20. Попоков В.А, Коржуев А.В.. Дидактика высшей школы. М.: Академия, 2001.- 132 с.
21. Булатова О.С. Педагогический артистизм. М.: Академия, 2002. – 288 с.